

मर्मत संभार कोष संचालन कार्यविधि , २०७५

गाउँ कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति : २०७५।०३।१०

प्रस्तावना

भौतिक पुर्वाधार विकासको आधार हो । सामाजिक र आर्थिक क्षेत्रको विकासको लागि सडक, सिचाई भवन जस्ता पुर्वाधारहरुले महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको हुन्छ । सर्वसुलभ यातायात सिचाईको पहुँच ग्रामिण क्षेत्रमा पुऱ्याउने गाउँपालिकाको लक्ष्य पनि हो । गाउँ क्षेत्रमा सडकहरुको टूट्याक खन्ने कार्य बढ्दो छ र वनिसकेको सडकमा यातायात सुचारु गर्नको लागि तथा सुरक्षित र भर पर्दो यात्राको लागि सडक मर्मत गर्नु पर्ने जरुरी हुन्छ । तसर्थ सडक सिचाई भवन जस्ता पुर्वाधारको मर्मतलाई व्यवस्थित र दिगो बनाउनको लागि मर्मत सम्भार कोष स्थापना गर्न वाञ्छनीय भएकोले ,

स्थानिय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा १०२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी भगवतीमाई गाउँ कार्यपालिकाले यो कार्यविधि बनाएकोछ ।

परिच्छेद - १ (एक)

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

- क) यो निर्देशिकाको नाम “मर्मत संभार कोष संचालन निर्देशिका २०७५ ” रहने छ ।
- ख) यो निर्देशिका तत्काल लागु हुनेछ ।

२. परिभाषा :

- क) “निर्देशिका” भन्नाले मर्मत सम्भार कोष संचालन निर्देशिका २०७५ लाई बुझाउने छ ।
- ख) “ गाउँपालिका ” भन्नाले भगवतीमाई गाउँपालिका भन्ने बुझाउने छ ।
- ग) “स्थानिय तह ” भन्नाले भगवतीमाई गाउँपालिका लाई बुझाउने छ ।
- घ) “उपभोक्ता समिति ” भन्नाले गाउँपालिकाको टोल र बस्ति क्षेत्रमा संचालन हुने आयोजनाबाट प्रत्यक्ष सेवा पुग्ने समुहबाट उक्त योजना संचालन गर्न बनेको संगठन भन्ने बुझाउछ ।

परिच्छेद - २ (दुई)

३. व्यवस्थापन समिति :

- क) मर्मत सम्भार कोषलाई बढी प्रभावकारी र भर पर्दो ढंगले संचालन गर्न देहाय बमोजिमको एक मर्मत संभार कोष व्यवस्थापन समिति रहने छ ।

१. गाउँपालिका अध्यक्ष	अध्यक्ष
२. पुर्वाधार विकास समितिको संयोजक	सदस्य
३. वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन समितिको संयोजक	सदस्य
४. प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	सदस्य
५. गाउँ कार्यपालिकाका सदस्यहरु मध्येबाट समितिले तोकेको १ जना महिला	सदस्य

६. पुर्वाधार विकास प्रमुख

सदस्य सचिव

ख) समितिको बैठक कम्तिमा ६ महिनामा एक पटक बस्नेछ । तर आवश्यक परेमा अध्यक्षको आदेशले जुनसुकै समयमा पनि बैठक बस्न सक्नेछ ।

ग) बैठक भत्ता गाउँ कार्यपालिकाले तोके बमोजिम हुनेछ ।

घ) बैठक आवश्यकता अनुसार कुनै पदाधिकारीलाई आमन्त्रण गर्न सकिनेछ ।

परिच्छेद - ३ (तिन)

४ कोष स्थापना :

मर्मत संभार कोषको नामले एउटा छुट्टै कोषको स्थापना गरिनेछ । जसमा देहाय बमोजिमको रकम जम्मा हुनेछ ।

क) नेपाल सरकार प्राप्त अनुदान रकम ।

ख) प्रदेश सरकार बाट प्राप्त हुने रकम ।

ग) गाउँ सभाबाट विनियोजित भएको रकम ।

घ) राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गैससहरुबाट प्राप्तहुने रकम ।

ङ) गाउँपालिका क्षेत्र भित्र संचालन हुने पुर्वाधार विकास सम्बन्धि योजनाहरुको भुक्तानी रकमको २ प्रतिशत ले हुन आउने रकम ।

च) ऋणबाट प्राप्तहुने रकम ।

छ) अन्य स्थानिय तहबाट मर्मत सम्भार वापद प्राप्त हुने रकम ।

ज) विवध

५. कोष संचालन :

क) कोषको नाममा प्राप्तहुन आएको रकम भगवतीमाई गाउँपालिकाको नाममा मर्मत सम्भार कोष खाता खोली जम्मा गरिने छ ।

ख) कोषको खाता प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत र लेखा अधिकृत वा आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुखको सयुक्त दस्तखतबाट संचालन हुनेछ ।

ग) कोषको आन्तरिक लेखा परिक्षण शाखाले गर्नेछ ।

घ) कोषको अन्तिम लेखा परिक्षण प्रचलित कानुन बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद - ४ (चार)

६. कोषको खर्च प्रणाली

मर्मत सम्भार कोषमो जम्मा हुन आएको रकम देहाय बमोजिमको पुर्वाधार विकासको मर्मत संभार नियमित, पटके र आकस्मिक मर्मत सम्भार सम्बन्धि कार्यमा मात्र खर्च गरिने छ।

१) सडक , कल्भर्ट, पुल ढल, नाली खेल मैदान आदिको मर्मत सम्भार सम्बन्धि कार्य ।

२) सिचाई, खानेपानी, विद्युत, सार्वजनिक स्थलको मर्मत सम्भार सम्बन्धि कार्य ।

३) विद्यालयको भौतिक पुर्वाधार मर्मत सम्बन्धि कार्य ।

४) सार्वजनिक निकायका भौतिक संरचना एवं भवनहरुको मर्मत सम्भार सम्बन्धि कार्य ।

७. मर्मत सम्भारको लागि छनौट मापदण्ड :

उपभोक्ता समितिबाट र वडा कार्यालय विद्यालय व्यवस्थापन समिति स्थानीय हाटबजार व्यवस्थापन समितिबाट नियमित पटके वा आर्थिक मर्मत संभारका लागि एकिकृत आर्थिक कार्यक्रममा समावेश गर्न भनि माग भई आएको योजनाहरु र गाउँपालिकाले आवश्यक ठानेको देहायका आधारमा प्रथमिकता निर्धारण गरी छनौट गर्नु पर्ने छ ।

क) सबै भन्दा बढी क्षती भएका भौतिक संरचनाहरु ।

ख) गाउँ यातायात गुरु योजनामा परेका सडकहरु ।

ग) भौतिक संरचना तथा पुर्वाधारको महत्वको आधारमा ।

घ) लाभान्वित हुने जनसंख्या वा घरधुरीको आधारमा ।

ङ) मर्मत सम्भारबाट हुने आर्थिक लाभको आधारमा ।

च) सार्वजनिक भौतिक संरचनाको दिर्घकालिन उपयोगिता र आवश्यकताको आधारमा ।

छ) दुई वा दुई भन्दा बढि स्थानिय तहलाई जोड्ने सडक, कृषि सडक , ग्रामिण सडक पुल पुलेसा कल्भर्ट , कुलो बाँध आदी ।

८. मर्मत सम्भार कार्य गराउने व्यवस्था :

गाउँपालिका भित्र रहेको भौतिक संरचनाहरुको नियमित मर्मत सम्भार , पटके मर्मत सम्भार , आवधिक मर्मत सम्भार , स्थानिय उपभोक्ता बाट अधिकतम रुपमा स्थानिय श्रोत साधन र जनसक्तिको प्रयोग गरी जनसहभागीता जुटाई प्रभावकारी रुपमा संचालन गरिने छ । गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेको भौतिक संरचना नियमित मर्मत सम्भार पटके मर्मत सम्भार , आवधिक मर्मत सम्भार आकस्मिक मर्मत सम्भार प्रचलित कानून बमोजिम हुने छ ।

परिच्छेद - ५ (पाँच)

९. संसोधन वा खारेजी :

क) मर्मत सम्भार कोष संचालन निर्देशिका संशोधन वा खारेज गर्नु परेमा गाउँ कार्यपालिकाबाट हुने छ ।

ख) यो निर्देशिका उल्लेख गरिएका कुराहरुको हकमा यसै निर्देशिका अनुसार र उल्लेख नभएको हकमा प्रचलीत ऐन नियम अनुसार हुनेछ ।

ग) यस निर्देशिकामा लेखिएका कुराहरु प्रचलित कानून र स्थानिय सरकार संचालन ऐन २०७४ संग बाझिएको हदसम्म स्वतः निष्कृत हुनेछ ।